

KAPCSOLAT

X. évfolyam, 3. szám (28.)

A Heves megyei könyvtárosok lapja

2001. szeptember

A tartalomból

Vándorgyűlés 2001

Könyvtáros- továbbképzés

Pályázati eredmények

40 éves a horti községi könyvtár

A könyvtárközi kölszönzés új lehetőségei

Jogszabályfigyelő

Vándorgyűlés 2001. 08. 09-11.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete XXXIII. vándorgyűlésének idén Nyíregyháza adott otthont. Ahogyan Ambrus Zoltán, az egyesület elnöke köszöntő szavaiban derűsen megjegyezte, mi könyvtárosok szeretjük a folytonosságot, bár életünkben kevés a bizonyosság, az az egy biztos, hogy önpusztító módon, a legnagyobb augusztusi melegben jövünk össze tanácskozni. A szervezők előrelátását dicséri, hogy jó érzéssel tüzték ki az egyes programok kezdési időpontjait, hagyva egy kis időt a város megismerésére is. Az összejövetelek helyszínéül a hazai könyvtárosképzéssel egyik legrégebben foglalkozó intézmény, a megújult gazdaság szükségleteire új képzési formák és szakok beiktatásával reagáló Nyíregyházi Főiskola szolgált.

A vándorgyűlés, melynek témája a legszilárdabb kapcsolatunkat megfogalmazó „**Iskola a könyvtárban, könyvtár az iskolában**” beszédes címet viselte, nem is találhatott volna megfelelőbb helyet a tárgykör kibontására, mint ezt, a térség szellemi erejének dinamizmusában jelentős szerepet betöltő oktatási központot.

Már a plenáris ülés bevezető előadásai megfogalmazták a tanácskozás legfőbb üzenetét, a közös gondolkodás és cselekvés szükségességét, gyakorlatát, a közeljövő feladatait. Majd a nyolc szekció előadásain egy - egy terület részletesebb kifejtésére is lehetőség nyílt.

Sokat elárul a közös kapcsolódási pontokról a szekciók témaválasztása:

- *Tanulás és könyvtár a felsőoktatásban*
- *Tanulás és Internet*
- *Tanulás a szakkönyvtárakban*
- *Könyvtárosok és asszisztensek képzése*
- *Könyvtárhasználó tanárok képzése*
- *Könyvtár a pedagógiában - pedagógia a könyvtárban*
- *Zeneoktatás a könyvtárban*
- *A könyvtár megváltozott szerepe a felnőttkori oktatásban*

Meg sem próbálom az egyes előadások címszerű felsorolását, - megannyi izgalmas, korszerű téma! Egyidejűségük és sokaságuk csupán szemezgetésre adott alkalmat. Reméljük, a szaksajtó bőven merít majd a legjobbakkól.

Nagy érdeklődés kísérte a Közkönyvtári Egylet programját, ahol többek között a *felnőttkori tanulás trendjeire* világított rá *Kraicné Szokoly Mária, Távoktatás és kompetenciák az információs társadalomban* címmel tartott előadást *Tóvári Judit. Távoktatás és a könyvtárak szerepét* vizsgálta *Frank Róza, a tanulás közkönyvtárakban* folyó tapasztalatait osztotta meg *Gellér Ferencné*.

Néhány gondolatföredék az itt-ott hallottak alapján....

Újra és újra megfogalmazott kérdés, milyen kihívások előtt áll a könyvtár, az iskola a XXI. században?

A választ keresve tisztában kell lennünk a társadalmi elvárásokkal. A gazdasági életben való helytálláshoz, a versenyképesség megtartásához egyre inkább napra kész tudásra van szükség. Az információs társadalom gazdaságának fő értékkepző tényezője az emberi erőforrás minősége. A tudás társadalma megvalósulásának feltétele az élethosszig tartó tanulás, a tanulás eredményességének növelése, a tanulási lehetőségek bővítése, a rugalmasabb tudás kialakítása. Hangsúlyt kap az egyén, a személyiség fejlesztése, hogy az egyén alkalmassá váljon képességei legjobb kiaknázására, az eredményes és boldog életre.

Az élethosszig tartó tanulás stratégiai fontosságára való tekintettel az Európai Bizottság nemrégiben memorandumot adott közzé. A jelentés szerint „Európának képessé kell tennie polgárait arra, hogy jobban ki tudják fejleszteni

képességeiket, növeljék ismereteiket és a bennük lévő potenciált eredménnyel hasznosíthassák személyes életvezetésükben, a demokratikus társadalom fenntartásában, és a gazdaság működtetésében egyaránt.”

E célok elérésében nem lehet kétséges, hogy az iskolának és a könyvtárnak milyen óriási feladata van!

Az információ szerepének központivá válása a modern társadalmakban a könyvtárak és a könyvtárosok szerepét is átalakítja. Szakembereinknek segíteniük kell az új folyamatokat, lehetőséget kell biztosítaniuk az önálló, és egyéni információszerzés képességének elsajátításához.

A modern információs technológiák alkalmazásával önmagunkat megőrizve kell megújulnunk. Úgy kell értékelnünk a folyamatokat, hogy nem régi kapuk záródtak be, hanem újak nyílnak előttünk. A könyvtár kilép a négy fal közül; nyitott, bárholnan elérhető és bárhová adatokat, információkat küldő intézménnyé válik. Igaz, hogy olvasás nélkül is sok információhoz lehet jutni, de ugyanakkor az információs és kommunikációs eszközökkel átszőtt munkakörnyezet megköveteli a fejlett olvasási készséget, s az információszerzés legfőbb eszköze továbbra is az olvasás. Kutatási eredmények bizonyítják, hogy az új technikai médiumok

eredményes használata az élet különböző szinterein feltételezi a hagyományos kompetenciák, írás, olvasás, számolás magas szintjét.

Az értő olvasás készségének fejlesztése sok tennivalót ró az oktatásra, könyvtárra egyaránt. Közösen kell megtalálni a megoldást az információs technológia által megjelenített kihívásokra.

Az oktatásban használni kell a könyvtárat, meg kell tanítani könyvtárhasználatra, mint eszközre az iskolát. A könyvtár az információs társadalom alapintézményeként tanulási színtér, oktatóműhely, ugyanakkor a társadalmi esélyegyenlőség megteremtésének közreműködője.

A könyvtárosnak információs és kommunikációs szakembernek kell lennie, aki szociális érzékenységgel is rendelkezik. Legyen jártassága az információforrások területén, értsen a hagyományos és elektronikus információs források kezeléséhez, rendelkezzen módszertani ismeretekkel, hogy taníthassa a felhasználókat, tudja értékelni a kutatás eredményét. A követelményeknek megfelelően a könyvtáros-informatikus oktatás célja olyan szakemberek képzése, akik a tradicionális könyvtárosi ismeretekre alapozva korszerű informatikai tudásra tesznek szert.

Semmiképpen sem szalasztottuk volna el Nagy Attila beszámolóját *A kulturális tőke gyarapításának és az Internet-használat összefüggéseinek középiskolások körében végzett vizsgálatáról*. A kutatás eredménye is megerősített hitünkben, a könyvet nem szoríthatja ki a számítógép, az Internet használata. Illúzió, hogy az érvényes tudás hozzáférhető pusztán a hálózat használata révén. A könyv és az Internet együtt fontos! Az otthoni könyveknek, a könyvtári tagságnak és az Internet-használatnak pozitív együtt járása mutatható ki. A könyvek és az Internet egyaránt támogató funkciói a kulturális tőke gyarapításának. Talán a sok tanulsággal járó kutatás egyszerűsített záró gondolatát idézném végezetül: együtt kell beszerezniük a könyvet és az Internetet, s mindkettőhöz biztosítaniuk kell a hozzáférést!

A hagyományok őrzésének fontosságáról és az új technológiák befogadásának, terjesztésének nélkülözhetetlenségéről győzhettek meg bennünket az idei szakmai tanácskozás programdús napjai.

Kárpátiné Ézsiás Edit

Pályázati eredmények

„Korszerű könyvtári rendszer, korszerű könyvtári környezet” című pályázat

Eger, Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár	számítástechnikai fejlesztésre	450 000,-Ft
Eger, Eszterházy Károly Főiskola könyvtára	bútorvásárlásra	400 000,-Ft
Eger, Főegyházmegyei Könyvtár	számítástechnikai fejlesztésre	800 000,-Ft
Füzesabony, Városi Könyvtár	számítástechnikai fejlesztésre bútorvásárlásra	250 000,-Ft 100 000,-Ft
Gyöngyös, Vachott Sándor Városi Könyvtár	számítástechnikai fejlesztésre bútorvásárlásra	250 000,-Ft 200 000,-Ft
Heves, Városi Könyvtár	bútorvásárlásra	200 000,-Ft
Lőrinci, Városi Könyvtár	számítástechnikai fejlesztésre	250 000,-Ft
Pétervására, Városi Könyvtár	számítástechnikai fejlesztésre lépcsőfeljáró építésre bútorvásárlásra	250 000,-Ft 125 000,-Ft 200 000,-Ft

Pályázati eredmények 2001-ben

Település, önkormányzat	Érdekltség- növelő támogatás (eFt)	Felzárkóz- tató pályázat (eFt)	Érdekltség- növelő és felzárkóz- tató összesen (eFt)
Abasár	52		52
Adács	14		14
Andornaktálya	39		39
Apc	83		83
Átány	69		69
Atkár	41		41
Balaton	93		93
Bátor	11	15	26
Bekölce	22		22
Bélapátfalva	69		69
Besenyőtelek	152		152
Boconád	19		19
Boldog	88		88
Bükkszentmárton	29		29
Detk	109		109
Domoszló	117		117
Dormánd	28		28
Ecséd	103		103
Eger	2 360		2 360
Egerbakta	29		29
Egerbocs	6		6
Egercsehi	31	15	46
Egerfarmos	11		11
Egerszalók	68		68
Egerszólát	34		34
Erdőkővesd	6		6
Erdőtelek	64		64
Feldebrő	43		43
Felsőtárkány	89		89
Füzesabony	234		234
Gyöngyös	871		871
Gyöngyöshalász	35		35
Gyöngyösoroszi	71		71
Gyöngyöspata	82		82
Gyöngyössolymos	81		81
Hatvan	812		812
Heréd	55		55
Heves	221		221
Heves Megyei Önkormányzat	1 270		1 270
Hevesaranyos	6	20	26
Hevesvezekény	18		18
Hort	162		162
Istenmezeje	54		54
Kál	57		57
Kápolna	94		94
Karácsond	41		41

Település, önkormányzat	Érdekltség- növelő támogatás (eFt)	Felzárkóz- tató pályázat (eFt)	Érdekltség- növelő és felzárkóz- tató összesen (eFt)
Kerecsend	8		8
Kisköre	187		187
Kisnána	33		33
Kompolt	76		76
Kömlő	104		104
Lőrinci	122		122
Ludas	10		10
Maklár	72		72
Markaz	112		112
Mátraballa	19		19
Mátraderecske	36		36
Mezőszemere	16		16
Mezőtárkány	49		49
Mónosbél	3		3
Nagykökényes	32		32
Nagyréde	31		31
Nagyvisnyó			
Noszvaj	31		31
Novaj	10		10
Ostoros	31		31
Parád	67		67
Pély	14		14
Pétervására	128		128
Petőfibánya	80		80
Poroszló	176		176
Recsk	158		158
Rózsaszentmárton	73		73
Sarud	43		43
Szajla	3		3
Szihalom	194		194
Szilvásvárad	59		59
Szücsi	57		57
Tarnabod	29		29
Tarnalelesz	216		216
Tarnaméra	23		23
Tarnaörs	80		80
Tenk	11		11
Tiszanána	77		77
Vámosgyörk	43		43
Váraszó	9		9
Verpelét	58		58
Visonta	28		28
Visznek	13		13
Zagyvaszántó	79		79
Zaránk	0		0

Könyvtárosok továbbképzése

Noszvaj, 2001. október 1-2.

A Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár **2001. október 1-2.** között a **Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma** és a **Nemzeti Kulturális Alapprogram** támogatásával rendezi hagyományos továbbképzését a megye településein dolgozó könyvtárosok számára, melyre minden érdeklődő kollégát tisztelettel meghívunk!

A továbbképzés helyszíne: De la Motte Kastélyszálló

Noszvaj, Dobó u. 10.

Részvételi díj: 2000,-Ft

Kérjük, hogy a mellékelt jelentkezési lapot **2001. szeptember 15-ig** minden érdeklődő kolléga küldje vissza az alábbi címre:

Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár Módszertani Osztály, Eger, Kossuth Lajos u. 16.

Tel.: (36) 516-632, (36) 517-576.

Előzetes program:

2001. október 1.

9 óra	Érkezés, szállásfoglalás
10 óra	Megnyitó A tanfolyamot megnyitja: Engel Tibor (Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár, Eger)
10 ³⁰ -12 ³⁰ óra	Korszerű digitális technikák alkalmazása a Neumann-házban Előadó: Dr. Tószegi Zsuzsanna (Neumann János Digitális Könyvtár, Budapest)
13 óra	Ebéd
14-17 ³⁰ óra	Gyermekkönyvtári foglalkozások módszertana Előadó: Kucska Zsuzsanna (FSZEK Budapest) Hadházi Csabáné (Debreceni Városi Könyvtár)
	Az Olvasás éve programjának tapasztalatai Heves megyében Fórum – könyvtárosok beszámolóit saját programjaikról A beszélgetést vezeti: Dr. Pataki Miklósné (Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár, Eger)
18 ³⁰ óra	Vacsora
19 óra	Kerekasztal-beszélgetés a könyvtárakat érintő adóügyi és egyéb könyvtári jogszabályok változásáról A beszélgetést vezeti: Tózsér Istvánné (Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár, Eger) Előadó: APEH Heves Megyei Igazgatósága munkatársa

2001. október 2.

8 óra	Reggeli
9 óra	Tervek és irányelvek a Könyvtári Intézet Szervezési és Elemző Osztályán Előadó: Fehér Miklós (Könyvtári Intézet, Budapest)
11 óra	A Könyvtárellátó Kht. új szolgáltatásai Előadó: Bariczné Rózsa Mária (KELLÓ, Budapest) Légrádi Tibor (KELLÓ, Budapest)
13 óra	Ebéd
14-16 óra	A Sunbooks-cég bemutatója Előadó: a cég képviselője Az új könyvek megrendelésének Internetes lehetőségei Előadó: Sohajdné Bajnok Katalin (Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár, Eger)
16 óra	Zárás

A könyvtárközi kölcsönzés új lehetőségei

Az 1997. évi CXL. törvény a könyvtárközi kölcsönzés szolgáltatását a nyilvános könyvtárak alapfeladataként írja elő. Könyvtárunk, a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár számára az utóbbi években új lehetőségek nyíltak a könyvtárközi kölcsönzés minőségének javítására:

1. **Az ORD támogatás segítségével megnövekedett dokumentumállományunk**
2. **ODR lelőhely-adatbázis**
3. **Szírén országos lelőhely-adatbázis**

1. Az Országos Dokumentumellátó Rendszer (továbbiakban ODR) működését a nyilvános könyvtári ellátásról szóló 1997. évi CXL. törvény írja elő. Az ODR-ben részt vevő könyvtárak a következő körből kerülnek ki: a nemzeti könyvtár, a nemzeti gyűjtőkörű könyvtár (KLTE), a 11 országos szakkönyvtár, az állami egyetemek könyvtárai, a megyei könyvtárak, a kötelezpéldányokból részesülő könyvtárak.

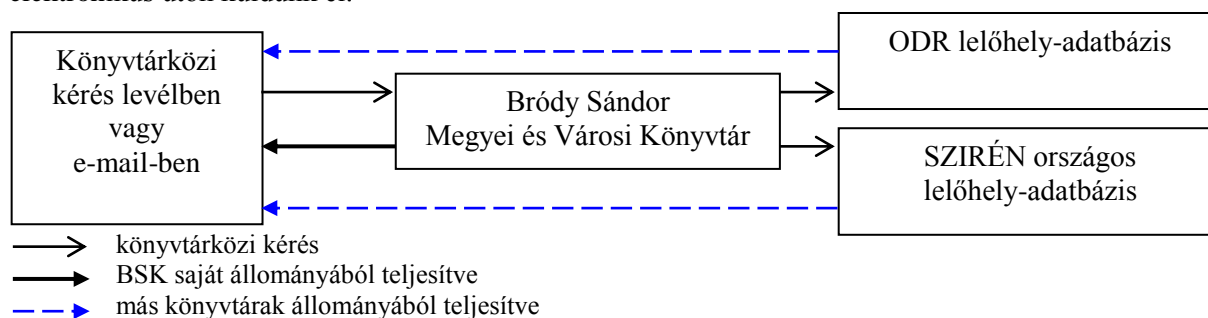
A rendszer működését a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma 1998 óta támogatja, ennek összegét az ODR tagkönyvtárak dokumentumok illetve technikai eszközök vásárlására fordíthatják. A támogatás fő célja a könyvtárközi kölcsönzés segítése. A kapott összeg nem általában a gyűjteményépítést segíti, hanem a könyvtárközi kölcsönzésben leginkább keresett művek többszempéldányainak beszerzését célozza meg. A NKÖM útmutatása szerint a beszerzés fő hangsúlya a tudományos, oktatási, kutatási, ismeretterjesztő monografikus kiadványokon legyen. A Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár az elmúlt 3 évben az alábbi összegeket kapta ODR támogatásként:

	Dokumentumra	Eszközre
1998	300 000 Ft	
1999	1 700 000 Ft	300 000 Ft (fénymásoló)
2000	1 500 000 Ft	225 000 Ft (számítógép)

A gyarapításra szánt összegekből 2786 db könyvet tudunk vásárolni, így könyvtárunk ezzel a **speciális gyűjteménnyel növelt állományával** jobban meg tud felelni a könyvtárközi kölcsönzés kívánalmainak.

2. Ha a könyvtárközivel kért dokumentum mindezek ellenére sincs meg az állományunkban, vagy megvan de nincs kölcsönözhető státuszban, akkor az Interneten keresztül az **ODR lelőhely-adatbázishoz** fordulhatunk segítségért. Ez az adatbázis tartalmazza az ODR tagkönyvtárak anyagát. 21 könyvtárnak teljes dokumentumállományát, a többi tagkönyvtárnak pedig az 1999-től az ODR célokra vásárolt állományát. Könyvtárunk egy jelszó segítségével beléphet a lelőhely-adatbázisba, ahol kikereshető, hogy a kért dokumentum melyik könyvtár állományában szerepel. A kiválasztott könyvtár neve mellett megjelenő ikonra rákattintva megkapjuk a kéréslapot, amit kitöltés után elektronikus úton továbbítunk. Ezzel a módszerrel jelentősen lerövidül a dokumentum útja a kéréstől a fogadásig.

3. Könyvtárunk a Szírén integrált számítógépes rendszer felhasználója, így számunkra a **Szírén országos lelőhely-adatbázis** használata is meggyorsítja a könyvtárközi kérések teljesítését. Ebben az adatbázisban 120 könyvtár több mint 1 millió dokumentumának félévente aktualizált adatai találhatóak. A SZÍRÉN rendszer Internetes keresője egyszerre két fontos feladatot teljesít, a sokoldalú keresési lehetőségek mellett egyúttal megadja a dokumentum fellelhetőségi helyét is. A lelőhelyként megjelenő könyvtár nevére rákattintva, felhasználó kódjukat megadva a Szírén tagkönyvtárak megkapják a kéréslapot, amit kitöltve, elektronikus úton küldünk el.

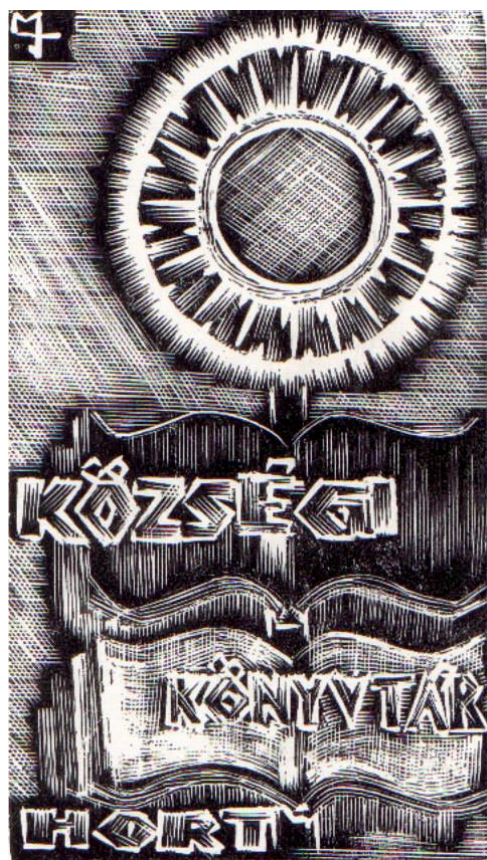

Várjuk a könyvtárközi kéréseket könyvtárunk postacímére vagy e-mail címére.

Postacím: Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár 3300 Eger Kossuth Lajos u. 16. **E-mail cím:** hmkonyvtarkozi@ella.hu Könyvtárunk számítógépes adatbázisa elérhető a www.sziren.com címen.

Sohajdáné Bajnok Katalin

40 éves a horti Községi Könyvtár

2001. augusztus 17-18-án Falunapot rendeztünk Horton, a községi könyvtár és a művelődési ház fennállásának 40 éves évfordulója alkalmából.

A falu már 1936-ban létesített ifjúsági könyvtárat 100 kötettel. Sajnos a II. világháború idején a teljes állomány elpusztult. A könyvtárat 1961-től indították újra, az akkor épült művelődési házban előbb egy, majd két teremben 40 m²-en üzemelt egészen 1975-ig önálló tanácsi könyvtárként.

1975 fordulópont a könyvtár életében, hiszen ekkor elnyerte a Felszabadulási Emlékkönyvtár címet. Az új könyvtárat a mai helyén, a Batthyány-kastély gazdasági részében alakították ki 250 m² alapterületen.

2001. augusztus 17-én 19 órától az évforduló alkalmából Emléklapokat osztottunk ki könyvtárunk legrégebbi és legfiatalabb olvasói között. Az ünnepség után az érdeklődők megtekinthették a 40 éves évfordulóra összeállított fotókiállításunkat is. Lehetett régi vendégkönyveket, dokumentumokat, szakdolgozatokat nézegetni. Az est folyamán **rendhagyó éjszakai nyitva tartás** volt könyvtárunkban, ahol lehetett játszani, jóslatni, internetezni is!

Augusztus 18-án a művelődési ház előtt főzőversenyt rendeztünk. Volt kispályás foci,

kézilabda, férfi lábszépségsverseny, női szépségsverseny, dinnyedobáló verseny és még sok-sok érdekes játék, mókás vetélkedő. Megjutalmaztuk azokat a dinnyetermesztőket is, akik beneveztek Hort legnagyobb, legédesebb valamint legkisebb és legrosszabb dinnyéje versenybe. Este tűzijáték következett, majd szabadtéri „dinnyebál” zárta a napot!

Szabóné Sőregi Melinda

Jogszábaályfigyelő

A nemzeti kulturális örökség miniszterének 14/2001. (VII. 5.) NKÖM rendelete a könyvtári szakfelügyeletről

A kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Törvény) 100. §-a (3) bekezdésének 1) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1.§

- (1) A nemzeti kulturális örökség minisztere (a továbbiakban: miniszter) a Törvény 69. §-ából és a nemzeti kulturális örökség miniszterének feladat- és hatásköréről szóló 161/1998. (IX. 30.) Korm. rendelet 2. §-ának (5) bekezdéséből adódó ágazati szakmai felügyeleti jogkörének érvényesítése, valamint a könyvtárak és a könyvtári tevékenység fejlesztése, a szakmai munka színvonalának emelése érdekében könyvtári szakfelügyeletet (a továbbiakban: szakfelügyelet) működtet.
- (2) A szakfelügyelet tevékenysége kiterjed:
 - a) a nyilvános könyvtárakra és azok fenntartóira, továbbá
 - b) a nem nyilvános könyvtárat működtető, illetve könyvtári tevékenységet folytató szervezetekre.

2. §

- (1) A szakfelügyelet feladatai a nyilvános könyvtárak esetében:
 - a) rendszeresen vizsgálja, ellenőrzi és értékeli a könyvtár szakmai tevékenységét,
 - b) vizsgálja a könyvtári tevékenység működési feltételeinek biztosítását,
 - c) vizsgálja és értékeli a könyvtár tematikai fejlesztését,
 - d) ellenőrzi a könyvtári tevékenységről és a könyvtári alkalmazottakról szóló jogszabályok érvényesülését,
 - e) ellenőrzi a nyilvános könyvtár alapkövetelményeinek és alapfeladatainak teljesítését,
 - f) vizsgálja a dokumentumok védelmével és nyilvántartásával kapcsolatos szabályok érvényesülését,
 - g) ellenőrzi a központi költségvetési támogatások felhasználását
 - h) vizsgálja és értékeli a könyvtári szakmai irányelvek, normatívák, szabványok és szabályzatok betartását,
 - i) vizsgálja és értékeli a könyvtári szolgáltatások minőségét,
 - j) vizsgálja a könyvtári ellátás működési feltételeinek biztosítását,
 - k) ellenőrzi a könyvtári szakmai munkakörben foglalkoztatott szakemberekre vonatkozó képesítési és továbbképzési szabályok alkalmazását,
 - l) vizsgálja és értékeli a könyvtár részvételét a könyvtári rendszerben, illetőleg az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerben,
 - m) vizsgálja és értékeli a könyvtár szabályzatainak jogserűségét és célszerűségét,
 - n) ellenőrzi a szakfelügyelet korábbi javaslatainak megvalósítását.
- (2) A szakfelügyelet feladatai a nem nyilvános könyvtárak és a könyvtári tevékenységet folytató szervezetek esetében:
 - a) ellenőrzi a könyvtári tevékenységről és a könyvtári alkalmazottakról szóló jogszabályok érvényesülését,
 - b) vizsgálja a könyvtári tevékenység működési feltételeinek biztosítását,
 - c) vizsgálja és értékeli a könyvtár részvételét a könyvtári rendszerben,
 - d) vizsgálja a dokumentumok védelmével és nyilvántartásával kapcsolatos szabályok érvényesülését,
 - e) ellenőrzi a központi költségvetési támogatások felhasználását,
 - f) ellenőrzi a szakfelügyelet korábbi javaslatainak megvalósítását.

3. §

- (1) Az iskolai könyvtár szakfelügyeleti vizsgálatával kapcsolatosan az e rendeletben foglaltakat a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel kell alkalmazni.
- (2) A szakfelügyelet feladatai az iskolai könyvtárak esetében:
 - a) ellenőrzi a könyvtári szakmai tevékenységről szóló jogszabályok érvényesülését,
 - b) vizsgálja és értékeli a könyvtár részvételét a könyvtári rendszerben,
 - c) vizsgálja a dokumentumok védelmével és nyilvántartásával kapcsolatos szabályok érvényesülését,
 - d) ellenőrzi a kulturális célú központi költségvetési támogatások felhasználását,
 - e) ellenőrzi az iskolai könyvtári szakfelügyelet javaslatainak megvalósítását
- (3) Iskolai könyvtári szakfelügyeleti vizsgálatra csak az a szakértő kaphat megbízást, aki szerepel a közoktatásról szóló törvény szerint elkészített országos szakértői névjegyzékben is.
- (4) A szakfelügyeleti vizsgálatot a közoktatásról szóló törvény szakmai ellenőrzés lebonyolításáról szóló rendelkezéseinek megfelelően kell megszervezni.
- (5) Az iskolai könyvtárak szakfelügyeletének részletes szempontrendszerét az oktatási miniszter és a miniszter által létrehozott, az iskolai könyvtárakkal foglalkozó Tárcaközi Bizottság javaslata alapján a miniszter hagyja jóvá és közzéteszi mind az Oktatási, mind a Kulturális Közlönyben.

4. §

- (1) A könyvtári szakfelügyelet működését a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma (a továbbiakban: minisztérium) irányítja.
- (2) A szakfelügyelet a minisztérium által elrendelt átfogó, cél- és utóvizsgálatokat folytat.
- (3) A nyilvános könyvtárak tevékenységét a szakfelügyelet átfogó vizsgálat keretében hétévente megvizsgálja.
- (4) A szakfelügyelet működésének költségeit a minisztérium biztosítja.

5. §

- (1) A minisztérium állandó vagy eseti időre szóló vezető szakfelügyelői megbízást ad a szakfelügyelet megszervezésére, a szakfelügyeleti vizsgálat vezetésére és dokumentálására.
- (2) A szakfelügyeleti vizsgálat lefolytatására állandó vagy eseti, határozott időre szóló szakfelügyeleti megbízás adható.
- (3) A vezető szakfelügyelő, szakfelügyelői megbízását a megbízó indoklás nélkül visszavonhatja. A megbízásra a megbízási szerződés és a Polgári Törvénykönyv szabályai irányadóak.
- (4) A vezető szakfelügyelő, szakfelügyelő díjazásban részesül és a szakfelügyelettel összefüggésben felmerült, igazolt úti- és szállásköltségei megtérítésére jogosult. A díjazás és a költségtérítés részletes szabályait a szakfelügyelői megbízásban kell rögzíteni.

6. §

- (1) Vezető szakfelügyelő, szakfelügyelő a külön jogszabály (18/2000. (XII. 18.) NKÖM rendelet a kulturális szakértők működésének engedélyezéséről és a szakértői névjegyzékek vezetéséről) szerinti érvényes könyvtári szakértői engedéllyel rendelkező szakember lehet.
- (2) Szakfelügyelői megbízást az a szakértő kaphat, aki a minisztérium által meghirdetett
 - a) szakfelügyeleti tanfolyamot eredményesen elvégezte,
 - b) szakfelügyelői továbbképzéseken részt vesz.

7. §

- (1) A Könyvtári Intézet a minisztérium előírása szerint vesz részt a szakfelügyeleti vizsgálatokban, a szakfelügyeleti dokumentumok gyűjtésében és megőrzésében.
- (2) A megyei könyvtárak a minisztériummal kötött megállapodás szerint vesznek részt a szakfelügyeleti vizsgálatokban
- (3) Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum a minisztériummal kötött megállapodás szerint vesz részt a szakfelügyeleti vizsgálatokban.

8. §

- (1) A vezető szakfelügyelő és a szakfelügyelő a minisztérium által meghatározott szempontok, a szakfelügyelet működési rendje és a megbízásban foglaltak alapján végzi tevékenységét.
- (2) A vezető szakfelügyelő feladata:
 - a) a szakfelügyeleti vizsgálatok tervezése, szervezése, a vizsgálatban érintett intézmények és fenntartók értesítése,
 - b) szakfelügyelőként részt vesz a vizsgálatban,
 - c) a szakfelügyelői jelentések összegyűjtése és véleményezésre elküldése a vizsgált intézményeknek, a fenntartót érintő megállapítások, javaslatok esetén a fenntartónak is,
 - d) a szakfelügyeleti jelentések és az érintettek észrevételei alapján összeállítja a vizsgálatról szóló összesített jelentést, ennek keretében intézkedési javaslatokat fogalmaz meg,
 - e) az összesített jelentést elküldi a vizsgált intézménynek és fenntartójának, valamint az intézkedésre jogosult más szervezetnek és a minisztérium könyvtári osztályára,
 - f) ellenőrzi a javasolt intézkedések megtörténtét,
 - g) a szakfelügyelet működési rendjével, a vizsgálatok lebonyolításával kapcsolatosan javaslatokat tesz a minisztérium könyvtári osztályának.
- (3) A szakfelügyelő a könyvtári tevékenységről szóló adatok és dokumentumok tanulmányozása, az intézmény által készített önértékelés, illetve helyszíni vizsgálat alapján végzi a szakfelügyeleti vizsgálatot.
- (4) A szakfelügyelő munkája során a könyvtár helyiségeibe beléphet, a könyvtár által vezetett nyilvántartásokba betekinthez, a könyvtár szakmai tevékenységét megfigyelheti.
- (5) A szakfelügyelő a helyszíni vizsgálat megkezdéséről köteles a könyvtár vezetőjét tájékoztatni és kérésére a megbízólevelét bemutatni. A helyszíni vizsgálat végzése során a szakfelügyelő a könyvtár munkáját, rendeltetésszerű működését nem akadályozhatja.
- (6) A szakfelügyelő leíró és értékelő megállapításait, észrevételeit és javaslatait jelentésben rögzíti.
- (7) A szakfelügyeleti jelentést a megbízástól függően a vezető szakfelügyelőnek vagy a minisztériumba kell elküldeni.

9. §

- (1) A vizsgált könyvtár és fenntartója köteles a szakfelügyelő munkáját elősegíteni.
- (2) A vizsgált könyvtár és fenntartója a szakfelügyeleti jelentésre észrevételeket tehet, ennek lehetőségét a vezető szakfelügyelő köteles biztosítani, és az észrevételeket a jelentéshez csatolni

10. §

- (1) A minisztérium, illetve a vezető szakfelügyelő az intézkedési javaslatokat a szakfelügyeleti jelentéssel együtt elküldi a vizsgált intézménynek és fenntartójának, az intézkedésre hatáskörrel rendelkező más szervezetnek.
- (2) A minisztérium a szakfelügyeleti jelentést – intézkedés szükségessége esetén – elküldi a könyvtár fenntartóját felügyelő más tárcának, helyi önkormányzat könyvtáráról szóló jelentés esetén a megyei, fővárosi közigazgatási hivatalnak.
- (3) A vizsgált intézmény intézkedési tervet készít a szakfelügyeleti jelentésben megállapított feladatok megvalósítására.
- (4) A szakfelügyeleti javaslatainak megvalósítását utóvizsgálat keretében ellenőrizni kell.
- (5) A nyilvános könyvtár alapkövetelményének vagy alapfeladatának nem teljesítése esetén a vezető szakfelügyelő javaslatára a miniszter elrendeli a hiány pótlását, aminek elmaradása esetén a könyvtárat törli a nyilvános könyvtárak jegyzékéből.

11. §

- (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.
- (2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a könyvtári szakfelügyeleti szabályzatról szóló 141/1958. (MK 10.) MM utasítás hatályát veszti.

Rockenbauer Zoltán s. k.
a nemzeti kulturális örökség minisztere